

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Address:
Cor. Pritchard Ave. and The Provincial
Winnipeg, Man., Library
City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 74 (1127).

ВІСНОК, 26. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 26th, 1928.

No. 74 (1127).

VOL. X.

В розрухах у Загребі вбито 5 осіб

ПОЛІЦІЯ СТІЛЯЄ ДО СТУДЕНТІВ І РОБІТНИКІВ, ЯКІ ВЛАШТУВАЛИ ВОРОЖІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ ЮГОСЛАВСЬКОГО УРЯДУ. — У ХОРВАТСЬКИМ МІСТІ ЗНИЩЕНО КАВАРНІ, В ЯКИХ ЗМІШАЮТЬСЯ ДЕРЖАВНІ УРЯДНИКИ. — В ЦІЛІМ ЗАГРЕБІ ПАНУЄ ВЕЛИКЕ ЗАМІШАННЯ. — ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА 180 ОСІБ.

У хорватському місті Загребі, що належить тепер до Югославії, вибухли великі розрухи після убивства й поранення хорватських послів у бігородському парламенті. Підчас розрухів п'ять осіб було убито і 14 тяжко ранених. Також було ранених десять поліцаїв, між ними один тяжко.

Розрухи виникли з демонстрації проти Антона Коросеца, міністра внутрішніх справ, якого роблять відповідальним за всі кровопролиття в Югославії, включаючи останню стрілянину в парламенті. Студенти й робітники вийшли на демонстрацію й боролися разом з поліцією, коли вона хотіла розігнати демонстрантів. Поліція уживала своєї зброї без ніякої церемонії.

Студенти при допомозі робітників перетали електричні дроти й велика частина міста остала без світла. Через темноту на вулицях влада не могла зразу довідатися, скільки є убитих і ранених.

В цілім місті панує велике замішання і сподіється, що буде проголошений воєнний стан.

Розрухи розпочалися в четвер о 9-й годині вечером перед каварнею Корфо, яку часто відвідують державні урядники й політики. Студенти й робітники вибили всі вікна, викинули річі на вулицю й відбивалися від поліції палками, цеглами й револьверами. Поліція почала стріляти й убила п'ятьох демонстрантів а багатьох ранила.

Після того демонстранти рушили вулицями міста з ворожми охлокими проти уряду. Вони заатакували каварню Ягергоф, до якої також заходять державні урядники. Знищення приміщення спричинило ще одну боротьбу з поліцією.

ЗАГРЕБ, Кرواتія, 22. червня. — Розрухи робітників і студентів, що вибухли тут після убивства двох селянських послів у югославському парламенті, були здавлені аж тоді, як змобілізовано все військо в околиці.

Підрахунок поліції виказує сьогодні, що підчас розрухів убито чотири особи і 68 ранено. В зв'язку з розрухами поліція арештувала 180 осіб.

ПРЕДСКАЗУЮТЬ РЕЗИГНАЦІЮ ЮГОСЛАВСЬКОГО КАБІНЕТУ.

Хорватський селянський провідник Стефан Радіч, поранений у парламенті, знаходиться в критичному стані.

ЗАГРЕБ, Кرواتія, 22. червня. — Після убивства двох хорватських послів у бігородському парламенті і кровяних розрухів у Загребі, де п'ять осіб убито й 14 тяжко ранено, положення тут є дуже напружене.

Тіла убитих послів Павла Радіча й д-ра Басарічека, в супроводі великої делегації хорватських послів, привезли до Загребу в 8-й годині сьогодні рано. На залізничній двірській вийшло 15,000 людей. Урядники й поліцейські проводили звивали наряд опанувати свої почування й затримати спокій.

Тіла Радіча й Басарічека будуть лежати в хорватському народнім домі до завтра, коли відбудеться похорон. Стефан Радіч, вуйко Павла, який також був пострілений Пуником Радічем, знаходиться в критичному стані в бігородському парламенті.

Предсказують, що цілий кабінет зрезигне, бо 80 хорватських послів вважають уряд відповідальним за м'ярд своїх товаришів у парламенті. Уряд зі свого боку віднекується від відповідальності за убивство.

Поліція видала сьогодні розпорядок, яким закриває в 7-й годині вечером всі каварні, театри й взагалі весь рух на вулицях. Всі особи, що появляться на вулиці по 7-й годині вечером, будуть арештовані й покарані 15-денною в'язницею.

СОЦІАЛІСТ МІЛЕР НЕ МОЖЕ СКЛАСТИ НІМЕЦЬКОГО КАБІНЕТУ.

БЕРЛІН, 22. червня. — Старшина соціал-демократичного провідника Германа Мілера утворити новий німецький кабінет на основі великої коаліції не повелися, однак він негайно приступив до утворення кабінету "Ваймарової коаліції", до якого увійдуть соціалісти, демократи й католики.

Невдача Мілера скласти коаліційний кабінет, до якого мали ввійти народна партія, католики, демократи й соціалісти, наступила після мітінгу народної партії, яка рішила обстоювати при таких чотирох умовах:

- 1) Мусить бути збудований панцирний кружляк.
- 2) Соціалістична партія не

має диктувати податкове законодавство.

3) День республіканської конституції, 11. серпня, не має бути державним святом.

4) Пруський уряд має бути зреорганізований на основі великої коаліції, включаючи народно партію.

Після рішення народної партії Мілер сповістив, що розлічне-переговори в справі утворення кабінету, який буде складатися з соціалістів, демократів і католиків, і який буде підтримуваний групою селянських послів.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

УРЯД ПІДПРИНИМАЄ КРОКИ ПРОТИ ХОРВАТСЬКИХ СЕЛЯН.

Заборонив збиратися більше як тром селянам в однім місці і сконфіскував радикальну газету "Реч".

БІЛГОРОД, Югославія, 21-го червня. — Пуника Радіч, посол з урядової партії, який вистріляв з револьвера убив вчора в парламенті двох хорватських послів і ранив чотирох інших, заявив у поліційнім суді, що хотів понести кару за повинний злочин. Коли його формально обвинено в поповненні душегубства, він сказав: "Я готовий на те, щоб мене негайно вивели й розстріляли без суду. Я сповнив своє завдання".

Ціла Югославія є в жалобі по убитих послів. Газети вийшли в чорних обвідках. Багато склепів, театрів, кіно-театрів і каварень є закриті. Трамвай і залізничні потяги застоялися в рух на деякий час.

Селяни, серед яких убиті й ранені послі тишилися великим поваженням, є дуже ворожо настроєні супроти уряду. Треба буде рішучо руку, щоб стримати їх від виступу.

Дотепер лише демократичні члени кабінету зрезигнували, однак вважають, що ті, що остали ще в уряді, не зможуть бути довго при владі в теперішній час великого напруження в цілій країні.

Уряд робить найрішучіші за-

ходи, щоб недопустити ро вибухів. Він заборонив збиратися більше як тром селянам в однім місці і сконфіскував газету "Реч", орган радикальних селян, за гострі випадки проти уряду. Тіла убитих послів будуть поховані в Загребі. Міністри просять не брати участі в похороні, щоб цим не провокувати роз'ярених селян.

Уряд запропонував пенсії для родин убитих послів, однак селянська партія відмовилася прийняти їх, кажучи, що цими родинами заопікуються самі селяни.

ТІЛА УБИТИХ ПРИВЕЗЕНО ДО ЗАГРЕБУ.

ЗАГРЕБ, Кرواتія, 23. червня. — Сорок тисяч осіб залягли вчора вулиці Загребу, коли несено зі залізничного двірця тіла хорватських селянських послів Павла Радіча й д-ра Басарічека, убитих у парламенті в Білгороді.

Труни занесено до головної квартири демократичної селянської партії, де попри них переходять довгі ряди чоловіків, жінок і дітей. Уряд мав наготові багато війська для втручання порядку, але все відбулося спокійно.

БЕТЛЕН ПЕРЕПРОСИВ ОПОЗИЦІЮ.

БУДАПЕШТ, 21. червня. — Граф Стефан Бетлен, прем'єр Угорщини, був визваний сьогодні на два поєдинки, однак по казався таким "геройським", що ухилився від поєдинків і перепросив своїх опонентів, коли їхні представники чекали на нього.

Бетлена визвали на поєдинок Гатон Гаь і Юліус Біркі, члени демократичної опозиції в парламенті. Вони спротивилися

епітетам, які Бетлен сказав на адресу опозиції підчас гарячої парламентарної дебати над урядовим законопроектом про надання монополії на шведсько-американського срінкового тросту в заміну за кілька мільонів доларів.

Граф Бетлен сказав на адресу опозиційних послів так: "Ви лише жалуете, що комісове за що трансакцію не поплило у ваші кишені".

РІЖНІ ВІСТІ

В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ ЗГІНУЛО 20 ОСІБ.

КОПЕНГАГА, Данія, 22. червня. — Коло Болнаєс у Швеції наступила сьогодні залізнична катастрофа, в якій згинило 20 осіб і 40 було ранених. Північний експрес, який вийшов зі Штоггольму о півночі, наїхав на л'якомотиву, що йшла на допомогу іншому потягові. Експрес гнав 55 миль на годину. Три перші вагони експресу були цілком знищені.

КОНГРЕС АВСТРИЙСЬКИХ ПРОФСПЛКОВ.

ВІДЕНЬ, 19. червня. — Тут відкрився десятий конгрес австрійських професійних спілків. На конгрес прибуло 350 делегатів і багато гостей з інших країн. Звізвіту виділо, що від останнього конгресу, що відбувся п'ять років тому, число членів у професійних спілках зменшилося. Перша сесія конгресу занялася організаційними справами.

СМЕРТЬ ТРОХ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕТУНІВ.

ВАШІНГТОН, 23. червня. — Аероплян маринарки, що летів до Нікарагви, розбився сьогодні коло Файл у Вірджинії і три його пасажери згинили на місці. Були це майор Льюїс (пілот), поручник Босбі і капіраль Николс.

ВОГОНЬ ЗНИЩИВ ДІЛЬНИЦЮ ДАМАСКУ.

ПАРИЖ, 22. червня. — Делеша до місцевої газети доносить, що вогонь знищив цілу ділянку міста Дамаску, в якій 12 осіб згоріло на смерть а багато було попечених і покалічених. Делеша каже, що згоріли сотки домів.

МІСТО МЕКСИКО, 22. червня. — У вісім-годинним бою коло Ляс Пуертас убито 22 бандитів і 10 федеральних жовнів. Урядники кажуть, що два попи були співпривідниками бандитів.

ПІЛСУДСЬКИЙ ЗАКРИВ СОЙМ І СЕНАТ.

ВАРШАВА, 23-го червня. — Прем'єр Пілсудський закрав вчора сойм і сенат, що викликали ріжні міркування. В деяких кругах кажуть, що цей крок ворожить зміну в конституції, в якій мають бути прийняті певні американські "ідеї" і яка надасть президентові більші права. Закриття сойму прийшло як несподіванка і спричинило відложення багатьох законопроектів.

КОМПАНІЯ І МАЙНЕРІ ЗАЛАГОДИЛИ СПІР.

ЛЕТБРИДЖ, Алта, 22. червня. — Г. М. Е. Еванс з Едмонтона, голова ради помирения, назначеної міністром праці, оповістив сьогодні, що після приватних конференцій між представниками майнерів та компанії всі спірні точки між спінарськими майнами а майнерами зістали полагождені. Не оповіщено, на яких умовах полагождено спір.

Майнери домагалися визнання летбриджського льокалю Майн Воркерс Юніон оф Канада, а також підвишки платні до той висоти, щоб і поставити летбриджські майни на тій самій стопі, що й вуглеві майни в Кроуз Нест Пес.

ЮНІЯ МАШІНІСТІВ ВИСТУПИЛА З Т.Л.К.

484-ий льокаль юнії машиністів виступив з Трейдс енд Лейбор Кавсисл у Вінніпегу за те, що Е. Тейлор і Ф. Мекінтош, президент і секретар той організації, іздили на свою руку до Оттави і разом з делегатами капіталістичних організацій домагалися, щоб федеральний уряд передав водопад Север Систерс до Вінніпегської електричної компанії. Формальне виступлення було зроблене на останнім мітінгу Трейдс енд Лейбор Кансисл, що відбувся 19. червня.

УРОЖАЙ В С.Р.С.Р. ВИЩЕ СЕРЕДНЬОГО.

МОСКВА, 18. червня. — Радянське статистичне бюро оголосило звів, в якім каже, що цьогорічний урожай буде на 12 проц. вище середнього. Погода в останніх шістьох тижнях була досить сприятлива і засів значно поправився.

ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ КАРТИ ДЛЯ ІМІГРАНТІВ.

ВАШІНГТОН. — Іміграційний уряд Злучених Держав задумує зробити важний крок для полагождення іміграційного питання. З 1. липня буде видавати всім імігрантам, за виїмком студентів, ідентифікаційні карти. Видавати їх будуть американські консули а портах виїзду імігрантів.

Такі карти будуть подавати іма й опис імігранта та будуть мати фотографію. В цей спосіб кожний легко зможе ствердити ідентичність особи імігранта.

Досі цього рода карти видавали тільки Китайцям. Сподіється, що з часом такі ідентифікаційні карти будуть видавати всім імігрантам, шоби в цей спосіб облекшувати працю іміграційного бюра при виїзду імігрантів, які "нелегально" дісталися до Злучених Держав.

В СТРАЙКОВИХ ОКРУГАХ ПРОГЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

В цілій Греції поширюється генеральний страйк. — Уряд признає, що положення критичне для нього.

ПАРИЖ, 19. червня. — Грецький уряд признає, що положення в цілій країні є критичне для нього. Помимо гострої цензури виявилось вчора, що всюди, де ведеться боротьба на вулицях, проголошено воєнний стан і викликано військо. Кілька воєнних кораблів вислали до Лесбосу, на острові Мителене, де збунтувалася ескадра воєнної фльоти, щоб підтримати страйкуючих тютюнових робітників та інших.

Хоч з об'являх цензурою районів не приходять майже ніякі відомости, вістка про те, що моряки прилучилися до генерального страйку у всіх індустриях, є потверджена.

Генеральний страйк поширюється на цілу країну від Піреїв до північної Македонії й за-

хоплює всі верстви робітників. Дійсного покину до генерального страйку ще не видано, однак вважають, що спонтанічні страйки робітників примусять провід Федерації Праці до чину.

Уряд цілком заборонив подавати число убитих та ранених підчас страйкових розрухів в останніх пару днів, однак вважають, що це число є велике.

ПІДЧАС РОЗРУХІВ УБИТО 7 КОМУНІСТІВ.

БІЛГОРОД, Югославія, 23-го червня. — Пресові депеші з Сальонік кажуть, що підчас тамошніх страйкових розрухів сімох комуністів убито і 20 ранено. Кількох поліцаїв і жовнів є також ранених.

КОНГРЕС АРАБІВ ВИМАГАЄ ПАРЛЯМЕНТУ ДЛЯ ПАЛЕСТИНИ.

Протестує проти заяви Бритійця в мандатній комісії Ліги Націй, що становище Палестини поправляється.

ЕРУСАЛІМ, 22-го червня. — Арабський конгрес, що закінчився тут вчора вечером, відновив своє домагання, щоб надати Палестині парламент. У конгресі взяло участь 210 делегатів, які рішили вислати дві каблеграми до британського міністерства колоній, високого комісара лорда Пломера, Ліги Націй і головних газет в Англії.

Перша каблеграма каже, що від часу британської окупації Палестина дуже терпить через

те, що не має парламентарної репрезентації. Тому, що не повинно бути оподаткування без репрезентації, конгрес домагаться, щоб Палестині надати парламентарний уряд.

В другій каблеграмі делегати протестують проти заяви, зробленої минулого тижня полк. Джорджем С. Саймон перед постійною мандатною комісією Ліги Націй, що становище Палестини поправляється і що країна розвивається в напрямку самоуправи.

АМЕРИКАНСЬКА ФІРМА ЗАМІШАНА В САБОТАЖ У ДОНБАСІ.

МОСКВА, 19. червня. — Інженер Крижановський, обвинувачений за кримінальний саботаж у Донецькій басейні, призначений вчора на суді, що американська фірма Стюарта платила йому 300 рублів (\$150) місячної платні і що він брав участь у змові на знищення вугільної індустрії Радянського Союзу.

Прокуратор Криленко допитував Крижановського й доказував, що фірма Стюарта, яка перебрала будову нових копалень, переводила фантастичні пляни, що ніяк не надавалися до ужитку, а тільки з'їдали величезну суму грошей. Три американські інженери брали по 150,000 доларів річно крім всіх інших видатків. Американ-

ський інженер побирав 215 рублів денно за 6 годин праці.

МОСКВА, 18. червня. — На вчорашній сесії процесу дозвільних контр-революційних змовників зізнавали обвинувачені інженери Владимирський, Патюмкін, Стальбрінг, Ваги-ковський і Юсевич.

Всі вони зізнали, що Башкін, довірчий агент саботажної групи в Берліні, пропонував Юсевича за посередника агента між Харковом а Берліном і Парижем.

Центральна група в Парижі дала Юсевичові й обвинуваченому інженерові Матову по 250,000 франків за саботаж. Юсевич був назначений на пост у Москві, який не був згаданий підчас розсправи.

3 АВСТРІЇ ДЕПОРТУЮТЬ КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 19. червня. — Австрійський уряд видав приказ депортувати з країни двох комуністів, Люкаса й Шекелі, чим нарушив право схоронення для закордонних політичних втікачів. Розпорядок уряду виданий помимо того факту, що закиди проти обох комуністів були цілком збиті.

Інший комуніст, Ліппай, перебуває ще в Австрії, але пообовіється, що влада може розпочати кроки проти нього кожної хвили. Його обвинувачення в конспірації й нарушенні паспортних приписів.

Якщо уряд зможе доказати, що він послужився фальшивим паспортом при переході австрійського кордону, його негайно депортують.